Informerende nota
aan de gemeenteraad

Onderwerp: Visie op kunstmatige intelligentie (AI)	
Vergadering d.d.: 15 januari 2025 (cie. S&B).	Agendapunt:
Portefeuillehouder: T.H. Haseloop-Amsing	
Behandelend team: Concern	Kenmerk: 408356

Onderwerp
Visie op kunstmatige intelligentie (AI).

Aanleiding en achtergrond
De technologische ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie (AI) gaan razendsnel. AI is steeds vaker aanwezig in ons dagelijks werk en in de samenleving. Generatieve AI (GenAI), zoals ChatGPT of Microsoft Copilot, biedt kansen om dienstverlening te verbeteren, processen te versnellen en creativiteit te ondersteunen. Tegelijkertijd brengt het risico's met zich mee op het gebied van privacy, betrouwbaarheid, ethiek en transparantie. Recent zijn daar vanuit de raad ook technische vragen over gesteld. Het is wenselijk dat onze gemeente een visie heeft op het gebruik van AI, zodat het ook voor iedereen transparant is hoe we AI gebruiken en welke kaders en randvoorwaarden we daarbij hanteren om er verantwoord mee om te gaan. Met de door het college vastgestelde Visie op kunstmatige intelligentie (AI) geven we daar inzicht in en beantwoorden we de vragen.

Boodschappen

Gebruik van kunstmatige intelligentie is onafwendbaar en vraagt bewustwording en kaders
Er komen steeds meer applicaties beschikbaar die kunstmatige intelligentie gebruiken. Uit interne signalen blijkt dat er een groeiende nieuwsgierigheid is naar de mogelijkheden van AI. Daarnaast zien we dat steeds meer softwareleveranciers AI-functionaliteiten integreren in hun systemen, zoals automatische document-herkenning, dataclassificatie en analyse van grote hoeveelheden gegevens. Ook binnen onze organisatie worden we daardoor steeds vaker geconfronteerd met AI-toepassingen, zonder dat we daar zelf expliciet voor kiezen. Dit onderstreept het belang van duidelijke kaders, bewustwording en regie op het gebruik van AI binnen onze processen.

Op Europees en landelijk niveau worden regels gesteld
Op nationaal en Europees niveau vinden belangrijke ontwikkelingen plaats die invloed hebben op het gebruik van AI binnen overheidsorganisaties. De Europese Unie heeft de AI-verordening (AI Act) ingevoerd, die per augustus 2024 in werking is getreden. In Nederland heeft het kabinet een overheidsbrede visie op generatieve AI gepresenteerd, waarin wordt benadrukt dat AI op een veilige, rechtvaardige en mensgerichte manier moet worden ingezet. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) onderstreept het belang van een verantwoorde inzet van AI en algoritmen door gemeenten, waarbij publieke waarden en ethische overwegingen centraal staan.

Het voorstel past in het beleid
Als H2O-gemeenten zetten we kunstmatige intelligentie in om de kwaliteit van dienstverlening ter verbeteren, de samenwerking tussen inwoners en overheid te versterken, maatschappelijke uitdagingen op te lossen en interne processen efficiënter te maken. We omarmen AI als hulpmiddel. Dat past ook bij het Bestuursakkoord 2022-2026 'Oldebroek, voor u. Een duidelijke koers.', waarin wordt aangegeven dat we onze dienstverlening continu verbeteren en slim gebruik maken van technologie om comfort, snelheid en inzicht in onze processen te bieden. We voldoen daarbij aan wettelijke vereisten, informatieveiligheid en landelijke afspraken. Tegelijk hanteren we altijd de menselijke maat. Daarom hanteren we bij het gebruik van AI de volgende kernprincipes:

- Mensgericht & inclusief
- Ethisch & transparant

- Veilig & betrouwbaar
- Efficiënt & innovatief

Vervolg

De richtlijnen worden intern gecommuniceerd. Er komen ook bewustwordingssessies en er wordt via het intranet aandacht besteed. Onder de naam “Expeditie AI” is er een enthousiaste groep medewerkers die namens H2O aan de slag gaan met de ontwikkelingen rondom AI. Het doel is niet alleen ontdekken wat AI voor ons kan betekenen, maar ook zorgen dat we het verantwoord en innovatief inzetten. De gemeentesecretarissen H2O hebben daarnaast opdracht gegeven voor het opstellen van een projectvoorstel voor de invoering van de Europese AI-verordening (AI Act) binnen de H2O-gemeenten.

Bijlage(n)

- BW04112025 Visie op kunstmatige intelligentie (AI)
- BW04112025 Bijlage 1 Gids gebruik GenAI

Oldebroek, 11 november 2025.

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink, , burgemeester T.H. Haseloop-Amsing.